

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Dolor

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

remedii audis sepe locum illum repero ad tolerantiam doloris... nonquam mihi per me, nonquam vel Ciceronis ipsius vel cuius...

remedii audis sepe locum illum repero ad tolerantiam doloris... nunquam mihi per me, nonquam vel Ciceronis ipsius vel cuius...

10

OLYANTIA

Sola cogitatio doloris exanimat, qui virtute firmatus, atque armatus incolomis, ac doloris victor, & prope nil molesti sentiens euasisset. Patientia enim non modo animi vim auget, sed asperitatem ipsam doloris immittit, & pene ad nihilum redigi, atque hinc esse ut acerrimo in dolore victi quidam, & immoti, alii etiam læti sint, quod fieri non possit, nisi animus a sensu doloris auersus ipsam de qua loquimur firmitatem atque constantiam induxisset. D. Intelligere videor, sed perge, quid est sermo intus? R. Et hoc dicam. Generosa mens atque voluptatum, dolorumque contemptrix, & vtrique pariter cedere nescia, ubi adesse periculum, seque circumuentam hostibus suis videt, arma capit, obuiamque in prælium, cohortans multa cum Deo suo loquitur, quamvis hoc vltimum Cicero vel nesciuit, vel non rite soluit non defectu ingenii sed gratiæ. Tali sane colloquio ac decoris obseruantiam atque adilla, quæ diximus ad incendendas vires, ad consummanda consilia nullum efficacius. Aliis tamen verbis contra voluptatum blandiciam, atque aliis contra dolorum minas esse vitendum & quibus vtrobique pronum est aduertere scienti, quam anam vel hæc blanditiæ, vel hæc minæ, quamque impares sint virtuti, sed quoniam horum de altero sermo erat, exemplo agam vnico, sed insigni, quo in reliquis omnibus instruetior fias. Quis est hic in dolore sermo intus? Meministi quibus verbis Lucanus magnum Pompeium inter carnificum gladios visum facit, sed quia hoc qualitate personæ a poeta fictum, & secundum veri similitudinem animo viri illius in eo statu conuenientibus verbis expressum est. Exemplum verum recensque alterum adiciam. Hæc ipsa ætate superant qui viderunt adhuc multi Samiitem illum imperterritum & inuictum senem, qui dum iussu illius, cuius nomen suppressisse silentio melius fuerit, curra per ciuitatem ducebat nudus inter duos carnifices candentibus forpibus hinc illinc membra carpentes, populo ad tam miserum, tamque indignum spectaculum lachrymante, sicis ipse oculis, graui & constanti voce se loquens dicebat: Quid facimus anime, noli oro succumbere, nihil aut irascaris, aut metuas, graua sunt ista, sed breuia, & pro nostra æterna ne dubites salute, grauiusque supplicium hoc tibi est quam ferenti. Erige te anime, & depelle formidinem, spera in Deo, statim erit finis. Quibus verbis, quantum sibi cogitabis, certe pectoribus audientium incredibile dictum est, quantum cum miseris diuina, firmitatem, constantiam, securitatem, patientiam infuderit, est archus altimanti, non ille intus de quo agimus, sed exterius sermo esset. Nempè qui (vt dixi) a multis exterius audiretur. Sed hæc, & his similia, & ab illis silicio dici possunt, & ab hoc sermo terribilis dicebantur. Vicissim enim nunc tacebat, nunc in voces quas diximus erumpebat. Potest & aliter ille idem sermo intus videri. Vnde non quod prodeat cogitanti, & huius quidem secum, ac cum Deo loquentis in doloribus, inque periculis, nullum clarius exemplum quam Iob primi, Theodosii secundi. Ille manu Dei tactus, atque viceribus obditus, quanta Deum libertate iurganti similis compellit, seque ardentis, & querula deuotione in Deum erigat. Hic cum paucis innumerabili, ac barbaricis circumuentus exercitu, quo feruore, quibusve suspensus, ceu præsentem Deum inuocet adiuuit. D. Audiu plane & memini, & exemplis doceor quid velis gratiamque non mediocrem Cicero habeo, de cuius tribus exitibus granis, tres, ingentesque aristas messi, ex quibus cultu adhibito melis vberior nasci queat. R. Ita ferres habet, doctorum hominum verba prægnantia sunt, plus continent sensum quam protendunt: vt nihil aliud me loquente visus est mihi dolorum & querelatum tantisper oblitus, vnde elicit vehementem quoque cogitationem rei cuiuspiam honestæ, atque in illam a rebus aliis quibuscunque animi totius abstractio nem multum & dolori, & molestiis omnibus posse remedium asserre. D. Potest esse vt dicis, sed mihi nunc etiam multum deest ad salutem illam, quam intendis animi, magnoque sum in dubio an his omnibus leniatur seu tollatur dolor, an verba sint animos aucupantia, auresque mulcentia ad dolorem nihil. R. Verba corporibus non medentur (fateor) nisi forsitan incantationes, & anilia carmina fidei aliquid merentur, ac medentur morbis animorum, quorum profecto sanitas corporeum dolorem, aut extinguit, aut mitigat. Nunquam si patientia nulla esset, tam multi de illa viri doctissimi differuissent. Nunquam tot huiusce rei argumenta animo oculisque & auribus hæssissent, quot memoria imagines rerum tenes, quam multa vidisti aut legisti, quot historias audisti, quibus non probatum tibi, sed demonstratum esse debeat ita esse, vt dico, & si non doloris omnem sensum patientia erigi, quod ipsum tamen, & factum esse contendimus, at doloris certe victoriam, forendique viriliter vires dari? Quid verò te plus habuit C. Marius vir literarum inops, sed virtutum diues militarium, an non iple carneus, atque offensus fuit? Quid plus Mutius, Pompeiusque? Quid plus habuit Zeno? Quid Theodoros? Quidve Theodorus? Possidonius? Anaxagoras? innumerique alii, quorum quidam seruuili conditione, sed animorum ingenuitate mirabili omnia supplicium pertulerunt, non modo fortiter, sed iucunde. Quod si ad vitiosum animum, memoriamque reflexeris, inuenies in hoc numero pueros etiam, ac puellas tulisse cum gaudio, quod vos viri sine fletu, & quæstibus non ferretis, sed iam de re (vt aiunt) omnium terribilia, plura quam pro consuetudine diximus, definendum est, dolorem enim si non lenit virtus, verba non leniat. D. Heu hinc ta-

me vrges, hinc dolor, & cui credam nescio. R. Credam quod illud quoque plurimum adiuuet incriminabile, lud, & exitium mundi decus, eum scilicet, qui diuinitatem in se vniueris naturam, tot tantisque pro se futuris vt quæ patris illorum collatione fallacia, imo veridici sua iudicari possint. Validissimum hoc remedium quicunq; philosophi nescierunt.

Tristis res est dolor sine dubio aspera, amara, tura, ad patiendum tolerandumque difficilis. *Quædam Tuscul.*

Satis mihi dedisti, cum respondisti, maius melum habere decus, quam dolorem *ibid.*

Consuetudo laborum perfectionem dolorum remittit. Et ipse labor quasi callum quoddam obicitur *ibid.*

Appellata est a viro virtus. Viri autem maxima propertudo: cuius mulieris duo maxima sunt, mortis dolorum *ibid.*

Hoc quidem in dolore maxime est prouidentem, est, ne quid timeat, ne quid ignaue, ne quid ferat, ne faciamus. In gemiscere nonnunquam viro concessum est, cuius si leuatioms aliquid adferret, tamen videmus quædam & animosi viri, Cum vero nihil imminuat dolorum, cur pes esse volumus? *ibid.*

Nullus dolor est quem non longinquitas temporum molliat. *in epist.*

Is est diues qui mala quæ contingunt æquo animo Malis quæ eueniunt minime succentere debent, ut agamus: bene rem gerimus. *idem.*

Animus in re mala æquus, remedium mali est. *idem.*

Accendit animos & stimulat dolor. *Lucius. De vita primo.*

Crescit dissimulatione ipsa dolor, hoc altius demittit profertur licet. *Iustin. lib. 8.*

Vehemens dolor in consensum peruersum hominum ptus est. *Procop. de bello Persarum lib. 2.*

Dolores omnes, vt insulant ignatus, ita persulfunt. *Amm. Marcell. lib. 25.*

Magnos cruciatu habet morbus, sed hos intolerabilem la facunt. Summi doloris intentio cito in uicem suam, vale dolere & diu. Sic nos amantissima nostri materiam dolorem aut tolerabilem, aut breuem faceret, hoc inuicem vasti doloris est. *Sen. epist. 97.*

Nobis autem ignosci potest prolapsis ad lachrymas decurrerit, si illas ipsi repressimus, nec sicci sunt oculi, sed nec fluant, lachrymandum est, non plorandum: argumenta desiderii querimus, & dolorem non sequentem dimittimus. *Epist. 53.*

Finem dolendi qui consilio non fecerit, temporis *idem.*

Turpissimum est in homine prudentis remedium est: situdo morandi, malo reuincas dolorem, quam ab illis ris. annon fortassis constitueret maiores ad lacerandum diu lugerent, sed ne diutius. Viris nullum legitimum quia nullum honestum. Quam mihi ex illis multum retractis roge, vix a caduere reuultis, cui lachrymæ sem durauerit? Nulla res citius in odium uenit, quam recens consolatorem inuenit, & aliquo ad se adducto, vero deridetur, nec immerito. Aut enim simulacrum, *ibid.*

Vincis a dolore, si cesseris, vinces, si te contra dolorem *idem.*

Vincis a dolore, si cesseris, vinces, si te contra dolorem *idem.*

Dura res est dolor, in motu mollis, pauci dolorem *idem.*

Simus ex paucis. Imbecilles natura sumus. Nascimur *idem.*

noli, illa nos fortes genuit de remed. *fortuna.*

Doloris rationem ab inimicis exigit, qui patientiam *idem.*

ostendit. *In pro.*

Grauius itascitur, qui quod dolet Deo *idem.*

dem.

Animo dolenti nihil oportet credere, etiam *idem.*

mentiri dolor, homo ne sit sine dolore fortunam *idem.*

lors remedium est inimici dolor, dolor decidit, *idem.*

non habet. *ibid.*

ΑΡΟΡΗΤΕΓΜΑΤΑ.

Chryssippus dicebat quidem sapientem dolere, sed non seu cruciari, aut demisso reddi animo. *Sed. ser. de fortuna.*

Architas Pythagoreus in sapientem dolores dicebat *idem.*

ne: sapientum vero non ultra progredi quam ratio *idem.*

ponendis sollicita perimit. *Lib. de doctrina viro ad epist.*

